

Denne artikkelen kan kopieres fritt og viderefremidles til andre.

En forutsetning er at navn på utgiver (Strinda historielag), årbokas årstall og forfatter(e) oppgis.

Det må ikke foretas endringer i artiklene.

Det er ikke tillatt å skanne eller kopiere bilder i bøkene for bruk i andre sammenhenger.

Bilder fra min skolevei fra Østmarka til Strindheim.

Bilde fra rundt 1950

Bilde 1

Av Ragnhild E. Lande

I 1948 hørte Lade til Strinda kommune, og alle ungene på Lade gikk på Strindheim skole.

Jeg vokste opp på Østmarka sykehus (bilde 1). Funksjonærboligen hvor jeg bodde, sees ikke på bildet. Den ligger nesten ved sjøen i venstre kant av bildet. De store bygningene mot sjøen på bildets venstre halvdel er stort sett satt opp av tyskerne, noen finnes ennå som en del av NGU.

Den første bit av skoleveien sees ikke fordi den gikk gjennom en fyldig lønne-

allé, men kommer godt fram over haugen der ”søsterhjemmet” på Østmarka lå. (to store hvite sammenbygde bygninger, i dag administrasjonsbygg for Trøndelag psykiatriske sykehus.) Selv om det gikk en vei utenom selve sykehusområdet, gikk vi oftest mellom kjøkkenbygningen til venstre (med pipa til fyrhuset like ved) og det daværende administrasjonsbygget, begge godt bevokst med villvin. Videre gikk veien mellom forvalterboligen og uthusene og videre forbi overlegeboligen i nederste venstre hjørne. Like utenfor kanten av bildet møtte den veien fra Fagerheim. Ellers ser vi på bildet fem av de seks daværende avdelingene på Østmarka. Sjø-

Østmarken pr. S

Postkort brukt 1903

kanten fra om lag midten på bildet og mot høyre er badeplassen Djupvika. Mellom jordene ned mot sjøen ser vi den idylliske plassen Haugen.

Gården Østmarken (bilde 2) ble i 1914 solgt til Trondhjems by og Søndre og Nordre Trondhjems amt, og byen og fylkene bygde psykiatrisk sykehus på gårdene Østmarken og Spannet. Funksjonærboligen hvor jeg vokste opp, var bygd på branntomten etter gården Østmarken. Den har i dag adresse Leiv Erikssons vei 32. Veien fram til gården

var i min barndom en flott lønneallé (i dag Throne Holsts allé). I tørrvær tok vi stien over jordene, forbi Sjømennenes aldershjem (bilde 3) direkte mot Lade gård. Stien gikk faktisk ennå i 50-årene i det tydelige skillet mellom jordene som vi ser på bilde 2. Lengst til venstre mot sjøen ser vi Kjerringberget. Bildet er tatt om lag der høghusene på Østmarkneset ligger i dag.

På Lade gård (bilde 4) hvor Norges Lærerhøgskole holdt til, bodde venninna mi. Herfra gikk skoleveien til Lilleby.

Kopi fra Universitetsbiblioteket i Trondheim

Bilde 5 - fra rundt 1910

Bilde 4
Fra 1922 da Norges
Lærerhøgskole ble opprettet.
Foto: Sødahl

Derfra tok vi Stjørdalsveien videre til Dalen blindeskole. Bilde 5 fra Lilleby er tatt lenge før min tid. Bygningen midt på bildet er Finnes barnehjem, oppført i 1907 på eiendommen Jægershvile, som vi ser mellom trærne til venstre for barnehjemmet. Like foran disse bygningene (om lag midt på bildet) kom veien fra Lade. Ellers ser vi det er kommet hus på Rønningsletta. Rønningsletta var navnet på hele området nord for jernbanelinja, begrenset av Ladeveien, Ladebekken og eiendommen Nidaros i øst. Området omfattet altså både Lilleby og det man senere kalte Rønningsletta eller Dakota

(bak Jægershvile). Navnet Dakota ble et populært navn på Rønningsletta. Det forekommer på bykart fra 1902 og har nok sammenheng med den store utvandringen fra Norge til Midtvesten om lag samtidig som bebyggelsen i dette området vokste fram.

Den høge pipa helt til venstre på bildet er pipa på Nidaros Teglverk, som ble anlagt ved århundreskiftet på eiendommen Nidaros. Det ble nedlagt i 1925 etter at professor Harald Pedersen hadde startet sitt eksperimentalsmelteverk på eien-

Bilde tatt 31. august 1951 av Widerøes Flyselskap. Kopi fra Universitetsbiblioteket i Trondheim

Bilde 6

dommen. Det var begynnelsen til Lilleby smelteverk.

Den store hvite bygningen med høg pipe, som dominerer på bildets høyre side, er Aktieselskabet Dampvaskeriet ("Etablisement for vask og stryking, kemisk rensning og farving"), som startet i 1901. Det hadde i 1916 adresse Lillegården, Lademoen. Senere var adressen Stjørdalsveien 1. Eiendommen i forgrunnen må være Jarlheim.

Bilde 6 viser Lilleby omtrent slik det var da jeg gikk i første klasse. Her finner vi igjen Finnes barnehjem nederst til venstre klemt inn mellom brakker og industribygg. Helt i venstre hjørne kommer

veien fra Lade, og vi skimter noen av trærne på Jægershvile. Midt på bildet går Stjørdalsveien. Vi ser husene på Rønningsletta, Gaden & Larsens bygg til høyre litt oppi veien, og fabrikkbyggene på "Ståltaugen" på begge sider av veien. Lilleby smelteverk er lett å lokalisere på grunn av røyken.

Udergangen under den gamle jernbanelinja var trang, mørk og "skummel". mens udergangen under den nye jernbanetangenten som tyskerne bygde over Lerkendal til Leangen, bare var som ei høg bru over hodene våre. Det var kommet nye villaer ved Dalen blindeskole (bl.a. i Konsul Lorchs gt). Etter å ha passert dem, var det kort vei til Innher-

Bilde tatt 9. august 1955 av Widerøes Flyselskap

Kopi fra Universitetsbiblioteket i Trondheim

redsveien og skolen. Da jeg gikk i første klasse, gikk det ingen buss, men senere kom det bussrute fra Lade via Fagerheim, Leangen og Innherredsveien til sentrum.

Høst og vår kunne vi sykle. Da brukte vi alltid veien langs flyplassen. (til venstre på bilde 6). Vi ser flystripa og veien til venstre for den. På sletta ned mot sjøen ser vi hangarer bygd av tyskerne (i dag Jørgen B. Lysholms vei), og mellom veien og flystripa flere hangarer. Etter å ha passert flyplassen, gikk veien (som i dag) gjennom jernbaneundergangen ved Leangen og til Innherredsveien og skolen (bilde 7). Nyeste bygg på skolen var i 1952 det røde bygget nederst i Bromstadveien. Vi ser at Nidar er

en liten bygning sammenlignet med i dag. Det er ingen bebyggelse ennå rundt Louiselyst gård (om lag midt på bildet). Bak de store boligene som tyskerne bygde ved Leangen stasjon, ser vi Falkenborg gård med allé ned helt fra Innherredsveien. Falkenborg ligger i dag klemt inn mellom bebyggelsen ved Florum hagesenter. Deler av alléen er bevart. Det er den eneste fredede alléen i Trondheim.

Jeg gikk fire år på Strindheim skole. I 1952 kom byutvidelsen, og ungene fra Lade måtte over på byskole. 5. årstrinn havnet på Lademoen fordi det ikke var plass til oss på Lilleby. Dit ble vi flyttet i 6. klasse, og i 7. klasse havnet vi på den nye Lade skole som sto ferdig i 1954.